

پرهیز از تجمل‌گرایی در «جزر و مد»

سریال «جزر و مد» در رابطه با فردی به نام «لطیف» است که اصالتا جنوبی است و در تهران زندگی می‌کند اما زمانی که سر او راکله گذاشته و خانه‌اش را می‌گیرند، وی ناچار به اهواز و به خانه پدری خود برمی‌گردد تا دوباره به زندگی‌اش سر و سامان دهد. علی‌اب‌دلی‌زاده، کارگردان مجموعه جزر و مد که این شب‌ها از شبکه دو پخش می‌شود، سال‌ها پیش سریال «دانی و من» را برای تلویزیون ساخت.

علمی تلویزیون که در قالبی متفاوت پخش می‌شود

هادر «رویانیموم»

از ویژگی‌های این برنامه است. از دیگر ویژگی‌های جذاب این برنامه، می‌توان به حضور همیشه پرانرژی دکتر علی‌عبدالعالی، مجری برنامه اشاره کرد که با آزمایشات بزرگ و گاه خطرناک و هیجان‌انگیز علمی، رویانیموم را از برنامه‌های دیگر متفاوت کرده است.

یکی دیگر از مجریان برنامه هم سید بشیر حسینی است که مردم قبل از این برنامه او را در کسوت داور برنامه عصر جدید دیده بودند. گرچه او تا قبل از برنامه عصر جدید نیز به عنوان مهمان در برنامه‌های تلویزیون حاضر شده بود. به بهانه قالب متفاوت و جذاب برنامه که نمونه آن تا به امروز در رسانه‌ملی نبوده و با اقبال گسترده مخاطبان روبه‌رو شده با سید بشیری حسینی و علی‌عبدالعالی، مجریان برنامه رویانیموم؛ بهرام عظیمی، کارگردان تلویزیونی این برنامه و همچنین پیمان کریمی، کارشناس رسانه گفت‌وگو کرده‌ایم.

ادعاهای اعلامی داریم. همه افراد دعوت‌شده از شرکت‌های دانش‌بنیان، توسط وزارت علوم شناسایی و به معرف‌ی می‌شوند ولی بارها هم شده که ما شاهد بودیم برخی ادعاها از جمله این‌که ما اولین مخترع این‌تراپ‌ترین گروه در سطح جهان یا کشور هستیم، فقط درحد ادعا بوده و با پیگیری قضیه متوجه شدیم که اصلا سندی مبنی بر ادعای آنها وجود ندارد. ما در این مجموعه تیم تحقیق و ارزیابی داریم که تمامی پیگیری‌های لازم را برای اطمینان بیشتر انجام می‌دهند.

❗️ دانشگاه رویانیموم، محدودیت سنی ندارد

سید بشیر حسینی، مجری «رویانیموم» در مورد ماهیت اصلی این مجموعه به جام‌جم بیان می‌کند: در این مجموعه سعی شده یک برنامه تخصصی را تبدیل به یک برنامه قابل درک و لذت‌بخش برای مخاطب عموم کنیم. به‌طور نمونه اغلب برنامه‌های شبکه چهار رویکردی تخصصی دارد پس بیننده آن نیز در زمره افراد متخصص هستند که با پیش‌زمینه، دانش ضمنی، اطلاعات مقدماتی و یک انگیزه درونی پای این کاتال می‌نشینند به همین خاطر پیچیدگی تولید شبکه سه که برای بیننده عام آن هم در وقت پرمخاطب است را ندارند. همه این موارد باعث می‌شود که تولید «رویانیموم» با پارادوکس مواجه شده یعنی تولید برنامه تخصصی که برای مخاطب عام باید ساخته شود. وی ادامه می‌دهد: کشور ما در کنار همه مسائل اقتصادی و معیشتی که از دیرباز تاکنون با آن دست و پنجه نرم می‌کند، سرعت رشدش در زمینه علم و فناوری، غرورآفرین است. ولی خیلی از مردم از این موضوع آگاهی ندارند، شاید به این دلیل که با اطلاع‌رسانی ضعیف بوده یا برای مردم عام ساخته نشده و فقط برای مخاطبان خاص بوده که به نظر باید روی این موضوع کار شود.

حسینی می‌افزاید: باید بگویم ما قبل از ساخت «رویانیموم» با پیگیری‌های متعدد متوجه شدیم که در جهان نمونه مشابه برنامه علمی که تا چند سال با حفظ مخاطب همراه باشد، نداریم. این موضوع باعث شد که ما کار برنامه رویانیموم را از صفر شروع کنیم. باتوجه به این‌که بخش دانش ساختار کلی آن یک فضای خشک را می‌طلبد ما نیازمند یک اهرم مقاوم بودیم برای این‌که مخاطب خسته و دلزده نشود. از همین‌جا این نوید را به بیننده‌ها و علاقه‌مندان بدهیم که این برنامه درآینده با شگفتانه‌هایی در حوزه علم و دانش همراه می‌شود که برای اولین بار در تلویزیون ایران رقم می‌خورد.

او اضافه می‌کند: برای اطمینان بیشتر، قرار بر این

او درباره سریال تازه‌اش بیان کرد: متن کار از قبل نوشته شده و در مرکز صداوسیما‌ی خوزستان به تصویب رسیده بود اما سعی کردم یک‌سری مسائلی را که مد نظر خودم بود از جمله ازدواج جوانان و مشاغل آنها، خانواده، زندگی‌های ساده و ... حتما در کار آورده شود چون جامعه امروز ما می‌طلبید، بنابراین کوشیدیم کمی این فضاها را بشکنیم و در دل قصه‌های مان بیاوریم. درواقع در این سریال

از تجمل‌گرایی فاصله گرفتیم.

این کارگردان درباره دلیل تصویربرداری سریال جزر و مد در منطقه خوزستان گفت: این کار در همان جا تصویب شده و بودجه متعلق به صداوسیما‌ی خوزستان بود در واقع آنها مرا انتخاب کردند و من انتخاب نکردم اما با ورودم فیلمنامه را تغییر دادم و در پایان یک فیلمنامه دیگر شد اما خط اصلی قصه همچنان برای من نبود.

علمی تلویزیون که در قالبی متفاوت پخش می‌شود

هادر «رویانیموم»

نگاه می‌کنیم، متوجه می‌شویم مباحث علمی را به ساده‌ترین زبان به مخاطبان انتقال می‌دهد.

وی ادامه می‌دهد: البته ساخت برنامه تخصصی برای مخاطبان عام به‌ظاهر ساده است اما دشواری‌های زیادی دارد، زیرا برنامه‌سازان باید تلاشی کنند تا مفاهیم چنین برنامه‌هایی را به زبان ساده بیان کنند که قابل هضم برای بینندگان سیما باشد. این اتفاق در برنامه رویانیموم رخ داده و مخاطبان با مباحث علمی و با زبانی ساده آشنا می‌شوند، همین مساله باعث می‌شود تا علم ترویج پیدا کند. وقتی در این برنامه به‌رحتی مباحث گفته و آزمایش می‌شود، باعث خواهد شد تا مخاطبان به این موضوع گرایش پیداکنند و علاقه‌شان بیشتر شود.

این کارشناس رسانه با اشاره به این‌که یکی از نکات قابل تامل در برنامه این است که آزمایش‌ها با حضور شرکت‌کنندگان انجام می‌شود، می‌افزاید: وقتی برنامه‌سازان از مشارکت مردم استفاده کنند مسلما به تعداد مخاطبان افزوده می‌شود و علاقه آنها به برنامه بیشتر خواهدشد. زیرا برنامه‌را از آن خودشان می‌دانند. بنابراین یکی از نقاط قوت برنامه همین موضوع است

و باید برنامه‌سازان به این موضوع توجه زیادی داشته باشند تا بتوانند با مشارکت دادن مخاطبان آنها را در ساخت برنامه سهیم کنند.

کریمی تأکید می‌کند: یکی از نکاتی که من با تماشای «رویانیموم» متوجه شدم این است که این برنامه سن و سال ندارد و به قول علی‌عبدالعالی که بخشی از اجرای برنامه را به عهده دارد از بچه یک‌ساله تا پیرمرد و پیرزن‌های ۸۰ ساله هم بیننده برنامه هستند و هم می‌توانند به عنوان

عظیمی:

همه افراد

دعوت شده

از شرکت‌های

دانش‌بنیان، توسط

وزارت علوم شناسایی

و به ما معرفی

می‌شوند

برنامه رویانیموم با رویکردی آموزشی همراه بود. اجرا در این مجموعه را پذیرفتم. حسینی با اشاره به شعارش در این برنامه می‌گوید: من در این برنامه یک شعار دارم که دانشگاه رویانیموم محدودیت سنی ندارد. من همیشه معتقدم، برای فرهنگسازی درست‌که برای نسل‌های آینده نیازند شود، ما باید از مخاطب نوجوان شروع کنیم. «رویانیموم» سنین مختلف مخاطب را در برنامه مدنظر دارد اما هدف و دغدغه شخصی خ‌ودم هم جذب مخاطب نوجوان است تا یک زبان مشترکی با این قشر پیدا کنیم. باوجود رقبای زیادی که در این مسیر داریم اما تمام طراحی‌های ما در اتاق فکر و اتاق نویسندگی در حال انجام است به همین مقوله پرداخته‌است.

مجری «رویانیموم» در پایان خاطرنشان می‌کند: بهترین برنامه‌های تلویزیونی در دنیا از کلمه زائر برای گروه نوجوان استفاده می‌کنند. آنها واژه نوجوان را مستقل تعریف می‌کنند. بیشتر به‌خاطر این‌که این گروه در یک سن انتخاب هویت، آینده و استقلال طلبی قرار می‌گیرند. متأسفانه در کشور ما، همیشه این واژه به‌طور مستقل تعریف نشده، بلکه در کنار گروه‌های دیگر مثل کودک و نوجوان آورده شده است. شاید همین امر باعث شد که هدفگذاری اصلی ما مخاطب نوجوان باشد. در این برنامه قصد داریم بیشتر به ذهن نوجوان ایده، اطلاعات و نکته‌هایی منتقل کنیم. ما چه در بخش آزمایشگاهی و چه در بخش دانش‌بنیان تمرکزمان بر این است‌که قشر نوجوان بتواند با برنامه ارتباط بگیرد.

❗️ طرح مسائل علمی با ساده‌ترین زبان

پیمان کریمی، کارشناس رسانه و منتقد در ارزیابی «رویانیموم» به جام‌جم می‌گوید: مسلما هر برنامه‌ای بر مبنای اهدافی تهیه و روانه آنتن می‌شود و برنامه‌سازان رویانیموم هم مستثنی از این موضوع نیستند و آنها هم برای ساخت این برنامه دغدغه‌ها و اهدافی داشتند. وقتی به برنامه «رویانیموم»

مکتوب ربات کریم برای ارتباط بانوجوانان ساخته شد

سید بشیر حسینی در بخشی از حرف‌هایش عنوان می‌کند: یک شخصیت جدید به نام کریم اواسط برنامه رویانیموم اضافه خواهد شد که ما به او ربات کریم می‌گوییم. ما با استفاده از توان شرکت دانش‌بنیان کشور برای مدل فناوری این شخصیت و صنعت پویانمایی با سرپرستی بهرام عظیمی برای طراحی شخصیت آن استفاده کردیم که در مجموع یک اثر داخلی است. در ادامه ربات کریم قهرمان این برنامه می‌شود. او در مورد شخصیت این ربات انیمیشنی ادامه می‌دهد: یکسری اطلاعات از طریق هوش مصنوعی به این شخصیت انیمیشنی داده می‌شود به گونه‌ای که این امر بار دانش برنامه را با زبان و لحنی شیرین و جذاب به مخاطب انتقال می‌دهد. آقای ربات کریم در لحظه به محنه می‌آید و با مردم حاضر در استودیو صحبت می‌کند. تمام اتفاقاتی که این اثر انیمیشنی در برنامه رقم می‌زند، گاهی با چاشنی طنز همراه است. این مساله در جذب مخاطب نوجوان و جوان نقش عمده‌ای دارد.

گزارش تصویری

قاب‌های رنگارنگ «رویانیموم»

برنامه رویانیموم جذابیت‌های علمی و فناوری، دستاوردهای دانشی کشور و شرکت‌های دانش‌بنیانی که با آنها ارتباط گرفته شده به نمایش می‌گذارد و این نمایش را در قاب‌هایی رنگارنگ و فضایی سرگرم‌کننده به مخاطبان ارائه می‌دهد که برخی از آنها پیش از این کمتر در تلویزیون دیده شده بود.

کی‌واکد را اسکن کنید

روایت نسیم از دانش

از دیگر برنامه‌های علمی تلویزیون می‌توان به «نسیم دانش» اشاره کرد که تلاش کرده لحنیاتی مفرح با چاشنی علم برای بینندگان شبکه نسیم فراهم کند. این برنامه آخرین دستاوردهای علم و فناوری و شرکت‌های دانش‌بنیان را در عرصه‌های داخلی به مخاطبان معرفی می‌کند و دغدغه اصلی خود را

ترویج فرهنگ علم و فناوری قرار داده است. نسیم دانش در عین حال به فعالیت‌های دانش بنیان، تجاری سازی و تولید ثروت از علم می‌پردازد. این برنامه به تهیه‌کنندگی روزبه زاهدی و اجرای آریا طاهری روی آنتن شبکه نسیم می‌رود. گفته می‌شود که نسیم دانش با حمایت معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری جهت پختن از شبکه نسیم ساخته می‌شود و موضوع اصلی برنامه انجام آزمایش‌ها و سرگرمی‌های علمی در مکان‌های مختلف است که با حضور خانواده‌ها و دانشجویان ضبط می‌شود. دغدغه اصلی این برنامه آشنایی با فناوری و دانش‌های بومی ایران است. نسیم دانش که تاکنون بیش از ۵۰۰ قسمت را روی آنتن برده، تلاش می‌کند با نگاه امیدبخشی و انگیزه دادن به جوانان فعالیت کند تا فناوری‌های بومی ایرانی روایت شود.

ترویج فرهنگ علم و فناوری قرار داده است.

نسیم دانش در عین حال به فعالیت‌های دانش بنیان، تجاری سازی و تولید ثروت از علم می‌پردازد. این برنامه به تهیه‌کنندگی روزبه زاهدی و اجرای آریا طاهری روی آنتن شبکه نسیم می‌رود.

گفته می‌شود که نسیم دانش با حمایت معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری جهت پختن از شبکه نسیم ساخته می‌شود و موضوع اصلی برنامه انجام آزمایش‌ها و سرگرمی‌های علمی در مکان‌های مختلف است که با حضور خانواده‌ها و دانشجویان ضبط می‌شود. دغدغه اصلی این برنامه آشنایی با فناوری و دانش‌های بومی ایران است. نسیم دانش که تاکنون بیش از ۵۰۰ قسمت را روی آنتن برده، تلاش می‌کند با نگاه امیدبخشی و انگیزه دادن به جوانان فعالیت کند تا فناوری‌های بومی ایرانی روایت شود.

جام جم

۹

رسانه

MEDIA

شنبه

۵ آذر ۱۴۰۱

شماره ۶۳۶۵

یادداشت

نگاهی به برنامه علمی شبکه ۳

«رویانیموم»

نمایی از آقای علمی ایران

هادر هادیانجمن منتقد و مدرس رسانه

به بیان و تعبیر رهبر معظم انقلاب کشور اگر به علم مجهز شود، به تمام معنا، آقا و سلطان می‌شود. این توصیف درخشان که بر ارزش و اهمیت علم و دانش و نقش بزرگ آن در سازندگی شخصیتی و اجتماعی و زندگی و پیشرفت انسان‌ها و جوامع در

تمام سطوح و همچنین بر تحسین دانشمندان، نخبگان، دانش‌پژوهان و دستاوردهای نوین علمی کشور نظارت دارد، جان‌کلام حیات و جریان‌های علمی کشور است که بخش شاخص آن در شمایل «شرکت‌های دانش‌بنیان» نمود یافته است.

روی‌آوری روزافزون دانشمندان، خلاقان و دوستداران دانش در تمام زمینه‌ها در راستای خدمت به کشور و ساختن ایران سربلند و پرافتخار و پیروز آن تا بلندای قاف سیم‌رخ علم و رونق و شکوفایی تولید ملی، عامل اساسی رایش، توسعه و پیشرفت شرکت‌های دانش‌بنیان و دستاوردهای چشمگیر علمی و فناوری امروز کشور است.

رسانه ملی در امتداد نگرش مشوقانه و تاثیرگذار و تعیین‌کننده و ارزشمند خود در عرصه‌های گوناگون فرهنگی، رسانه‌ای، سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی بانگاهی تازه به نقش و جایگاه علم در تحولات بنیادین ارکان اجتماعی، تولید برنامه‌ای جذاب و نا‌ور و با رویکرد پردازش مسائل و رویدادهای علمی و معرفی و تشویق عالمان و دانش‌پژوهان، قدردانی از یافته‌ها و عملکردهای نوین علمی شرکت‌های دانش‌بنیان را در دستور کار شبکه سه سیما قرار داده که به تهیه‌کنندگی محمدجواد طالبی، تهیه‌کننده کاربلد و باتجربه و اجرای خوب دو چهره علمی که دارای شناخت مناسبی هم از رسانه، جهان علم، مخاطب، نیازها و توسعه‌های علمی در کشور هستند، در قالب برنامه‌ای نوجو، جذاب، مهیج و آموزشی به نام «رویانیموم» ارائه شده است، برنامه‌ای که از همان نخستین بخش‌های خود با استقبال دانشجویان، استادان، نخبگان، دانشمندان، علاقه‌مندان به علم و شرکت‌های دانش‌بنیان روبه‌رو شده است. مجریان این برنامه که در ۱۰۰ قسمت ۴۷ دقیقه‌ای تولید شده و هر روز بعد از خبر ۱۹ از شبکه سه پخش می‌شود، دکتر عبدالعالی و سید بشیر حسینی هستند.

بخشی از «رویانیموم» انجام یک‌سری آزمایش‌های علمی جذاب، کم‌نظیر و حتی خطرناک توسط دکتر عبدالعالی است. درواقع نمایش و معرفی جذابیت‌های علمی، فناوری و دستاوردهای دانش کشور با حضور نخبگان و کارشناسان شرکت‌های دانش‌بنیان و شرکت تماشاگران در فضا و دکور و آکسسواری مجهز و چشم‌نواز، موضوع برنامه رویانیموم است. استقبال اهالی علم به‌ویژه جوانان و نوجوانان و توجه خانواده‌ها و همچنین دانشگاهیان و علاقه‌مندان حوزه‌های علم، هنر، سلامت، صنعت و کشاورزی از دستاوردهای این برنامه مهم، تاثیرگذار و سازنده است که پنجره‌ای پرافتخار و غرورآفرین از علم را به‌روی جامعه گشوده است.

سیمای مستند علمی

مستند یکی از قالب‌های فیلمسازی است که در جهان طرفداران بسیاری دارد و شاخه‌های بسیاری در دل خود دارد که یکی از آنها مستند علمی است که علاقه‌مندان خاص خودش را دارد. در این زمینه نیز صداوسیما سال‌هاست در شبکه‌های خود ساخت مستند‌های علمی را در دستور کار خود قرار داده است. یکی از

ویژگی‌های این نوع مستند، پرواز تخیل بیننده با اتفاقات روز علمی است. این‌که مجالی پیدا می‌کند تا از اتفاقات علمی روز ایران و جهان با این برنامه‌ها مطلع شود و همچنین از دستاوردهای دانشمندان آگاه شود. برخی مستندهای علمی به‌صورت سریال پخش شده‌اند. از جمله مستند «کیهان؛ ادیسه‌ای فضا زمینی» که از شبکه چهار پخش شد. ساخت این قالب از مستندسازی هم نیاز به تخصص و توانایی و علم خاصی دارد که همین ویژگی آن را از سایر مستند‌ها و مستندسازان متمایز کرده است. از طرفی ساخت این‌گونه از مستندسازی نیازمند تجهیزات پیشرفته نیز هست. به همین دلیل افراد انگشت‌شماری در این زمینه فعالیت می‌کنند.

این مستند‌ها درباره علوم‌ی چون؛ ریاضیات، طبیعت، فضا، فناوری و ... است.